

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/311/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111207507
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1111207507.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a sudcov JUDr. Branislava Krála a JUDr. Dariny Kuchtovej v právnej veci žalobcov: 1/ R.. W.. V. M., 2/ Z. M., obaja bytom Y. U.. Č.. X, Y., žalobkyňa 2/ zastúpená žalobcom 1/, 3/ VENUS PROJECT Slovakia, s.r.o., Limbová 451,3, Limbach proti žalovanej: Slovenská republika, zast. Ministerstvom vnútra SR, Pribinova ul. č. 2, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch, na odvolanie žalobcov 1/ až 3/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V z 5. februára 2015, č. k. 50C/96/2012- 312, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá. Odvolanie, čo do výrokov, ktorými bolo konanie vo vzťahu k žalobcom 1/, 2/ zastavené, sa o d m i e t a . Žalovanej sa n e p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol, konanie v časti o zaplatenie 5.138,26 eur s 9 % úrokom z omeškania od 04.07.2010 do zaplatenia a v časti o zaplatenie 8,5 % úrokov z omeškania zo sumy 11.569,36 eur od 16.11.2010 do zaplatenia vo vzťahu k žalobkyňi 2/ zastavil a žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že vyšetrovateľ OR PZ, Úrad justičnej a kriminálnej polície Bratislava V uznesením č. Č.:T.-XXX/X-T.-Z.-XXXX z 30.09.2005 začal trestné stíhanie pre trestný čin krádeže z dôvodu, že neznámy páchateľ v presne nezistenom čase od apríla 2000 odcudzil nezisteným spôsobom osobné motorové vozidlo zn. J. B., S. Z. XXX Z., čím žalobkyňi 3/ spôsobil škodu vo výške 166.611,- Sk. Na základe záväzného právneho názoru Generálnej prokuratúry SR predmetný skutok bol ďalej kvalifikovaný ako trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, 3 Tr. zák. v znení účinnom do 31.12.2005. Na základe uznesenia z 15.11.2006, č. Č.:T.-XXX/X-T.-Z.-XXXX, právoplatného dňa 07.07.2010, vyšetrovateľ uložil do úschovy Okresného súdu Bratislava V predmetné motorové vozidlo z dôvodu, že okrem žalobkyne 2/ si uplatnil nárok na toto vozidlo aj X. K.. Uznesením z 11.05.2010, č. Č.:T.-XXX/X-T.-Z.-XXXX začal vyšetrovateľ trestné stíhanie pre trestný čin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery podľa § 176 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom do 31.12.2005 z dôvodu, že doteraz nezistený páchateľ v nezistenom čase sfalšoval odtlačok pečiatky notárskeho úradu V.. O. V. a podpis žalobcu 1/ ako konateľa žalobcu 3/ na splnomocnení k prepisu predmetného vozidla. Uznesením zo 04.06.2012, č. Č.:T.-XXX/X-T.-Z.-XXXX, právoplatným dňa 06.08.2012, vyšetrovateľ zastavil trestné konanie vo veci trestného činu sprenevery z dôvodu, že trestné stíhanie je z dôvodu premlčania neprípustné. Uznesením z 23.08.2012, č. Č.:T.-XXX/X-T.-Z.-XXXX vyšetrovateľ prerušil trestné stíhanie vo veci trestného činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery, pretože sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe. Z listu Generálnej prokuratúry SR z 13.03.2012 súd prvého stupňa zistil, že generálna prokuratúra konštatovala neodôvodnené priesťahy a nečinnosť vyšetrovateľov vo

veci sp. zn. Č.O.:T.-XXX/X-T.-Z.-XXXX a to najmä v období od začatia trestného stíhania 30.09.2005 do 15.08.2006, od 15.11.2006 do 03.08.2007 a od 22.11.2007 do 16.03.2010. Neodôvodnené prietahy v postupe vyšetrovateľa PZ konštatoval aj prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V, čo je zrejmé z jeho listov z 03.12.2008, z 19.05.2009 a z 22.09.2009. Žalobcovia sa v konaní domáhali náhrady škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. z dôvodu, že prietahy v trestnom konaní treba podľa nich považovať za nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci (§ 9 zák. č. 514/2003 Z.z.). Z tohto skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že žaloba nie je dôvodná. V trestnej veci sprenevery (pôvodne kvalifikovanej ako trestný čin krádeže) a ani v trestnej veci falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery nebolo vznesené obvinenie žiadnej konkrétnej osoby. Súd prvého stupňa v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR z 26.10.2011, sp. zn. II. ÚS 492/2011- 14, v ktorom ústavný súd vyslovil právny názor, že sťažovateľ ako poškodený v trestnom konaní vo veci bez vznesenia obvinenia sa nemôže domáhať vyslovenia porušenia základného práva na konanie bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Až vznesenie obvinenia z trestnej veci robí vec, na prerokovanie ktorej bez zbytočných prietahov má nárok v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. Súd prvého stupňa ďalej poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR z 13.12.2011, sp. zn. III. ÚS 549/2011- 13. Ústavný súd ním odmietol sťažnosť žalobcov 1/ až 3/ vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl.48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom OR PZ Bratislava V v konaní č. Č.:T.-XXX/X-T.-Z.-XXXX. Vo vzťahu k žalobkyni 3/ ústavný súd konštatoval, že ide o prípad trestného konania, kde si ako poškodená nárok na náhradu škody voči obvinenému uplatňovať nemôže, pretože obvinenie konkrétnej osoby nebolo vznesené. Táto situácia podľa ústavného súdu „vylučuje sťažovateľku 3/ (v prejednávanej veci žalobkyňa 3/) z možnosti profitovať zo záruk garantovaných čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy.“ Vo vzťahu k sťažovateľom 1/, 2/ (v prejednávanej veci žalobcovia 1/, 2/) ústavný súd uviedol, že v predmetnom trestnom konaní nemajú status poškodených. Vzhľadom na to súd prvého stupňa uzavrel, že v konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktorým je existencia samotného nesprávneho úradného postupu. Súd prvého stupňa ďalej v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že otázka vlastníctva vyššie označeného motorového vozidla je sporná, keďže na toto vozidlo si v priebehu trestného konania uplatnila nárok nielen žalobkyňa 2/, ale aj X. K.. Táto skutočnosť bola dôvodom uloženia predmetného vozidla do úschovy. Žalobkyňa 3/ jednoznačne nepreukázala, že je vlastníčkou tohto vozidla a preto jej v spore chýba aktívna vecná legitímácia. V tejto súvislosti súd prvého stupňa poukázal na to, že ani žalobkyňa 2/ a ani žalobkyňa 3/ nepodali žalobu o určenie vlastníctva k predmetnému vozidlu. Žalobkyňa 2/ sa v konaní vedenom na súde prvého stupňa pod sp. zn. 24C/19/2012 domáhala vydania predmetného vozidla z úschovy, ale odvolací súd uznesením z 30.04.2013, č. k. 4Co/116/2013- 88 konanie zastavil, keďže žalobkyňa 2/ vzala žalobu späť. S poukazom na tieto závery súd prvého stupňa žalobu zamietol. O zastavení konania v časti o zaplatenie 5.138,26 eur s prísl. a v časti o zaplatenie 8,5 % úrokov z omeškania zo sumy 11.569,36 eur od 16.11.2010 do zaplatenia súd prvého stupňa vo vzťahu k žalobkyni 2/ rozhodol podľa § 96 ods.1 O.s.p., pretože žalobcovia vzali v tejto časti žalobu späť. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnej žalovanej nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie žalobcovia 1/ až 3/. Navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietli, že súd prvého stupňa napadnutý rozsudok nedostatočne odôvodnil. Uviedli, že v predmetnej trestnej veci mali postavenie poškodených a v dôsledku prietahov spôsobených vyšetrovateľmi im vznikla majetková škoda, ako aj nemajetková ujma. Podľa nich názor súdu prvého stupňa, že poškodenými sa stali až vznesením obvinenia, je arbitrárny a ústavne nekonformný.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa konanie zastavil v časti o zaplatenie 5.138,26 eur s 9 % úrokmi z omeškania od 04.07.2010 do zaplatenia vo vzťahu k žalobkyni 2/, a v časti o zaplatenie 8,5 % úrokov z omeškania zo sumy 11.569,36 eur od 16.11.2010 do zaplatenia vo vzťahu k žalobcom 1/, 2/ a to z dôvodu, že v tomto rozsahu bola žaloba vzatá späť. Žalobcovia však v odvolaní navrhli, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v celosti, teda vrátane zastavujúceho výroku. Pritom v odvolaní neuviedli žiadne odvolacie dôvody vo vzťahu k zastavujúcim výrokom. Preto odvolací súd výzvou zo 04.09.2015 žalobcov vyzval, aby odvolaciemu súdu oznámili, či odvolaním napádajú aj zastavujúce výroky napadnutého rozsudku, a ak áno, aby odvolanie doplnili o uvedenie, v čom považujú tieto výroky

alebo postup súdu prvého stupňa za nesprávne (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Na túto výzvu žalobcovia reagovali podaním došlým súdu prvého stupňa dňa 30.09.2015 (č. I. 362). Uviedli v ňom, že ich odvolanie smeruje proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku, teda aj proti výrokom, ktorými bolo konanie zastavené. Odvolanie odôvodnili tým, že žalobkyni 2/ nebolo umožnené vyjadriť sa v primeranej lehote k otázke zastavenia konania.

Výrokmi napadnutého rozsudku, ktorými bolo konanie zastavené, nebola žalobcom 1/, 2/ spôsobená žiadna, ani len čiastočná ujma. Tento záver vyplýva logicky z toho, že žalobkyňa 2/ na pojednávaní pred súdom prvého stupňa dňa 09.12.2014 vzala žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 5.138,26 eur s 9 % úrokmi z omeškania od 04.07.2010 do zaplatenia a na tom istom pojednávaní vzali žalobcovia 1/, 2/ žalobu späť v časti o zaplatenie 8,5 % úrokov z omeškania zo sumy 11.569,36 eur od 16.11.2010 do zaplatenia.

Keďže zastavujúcimi výrokmi napadnutého rozsudku nebola žalobcom 1/, 2/ spôsobená žiadna ujma na ich právach, ich odvolanie smerujúce proti týmto výrokom napadnutého rozsudku nie je subjektívne prípustné. Preto odvolací súd ich odvolanie smerujúce proti zastavujúcim výrokom napadnutého rozsudku odmietol podľa § 218 ods.1 písm. b/ O.s.p.

Pokiaľ ide o výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá, súd prvého stupňa zistil správne skutkový stav veci a odvolací súd z jeho skutkových zistení v celom rozsahu vychádzal. Ani samotní žalobcovia v odvolaní nespochybnili správnosť skutkových zistení súdu prvého stupňa.

Právne posúdenie veci však odvolací súd nepovažuje za celkom správne. V konaní totiž bolo preukázané, že v predmetnej trestnej veci došlo k neodôvodneným prietahom a k nečinnosti vyšetrovateľov, čo konštatovala aj Generálna prokuratúra SR a Okresná prokuratúra Bratislava V. Neodôvodnené prietahy a nečinnosť vyšetrovateľov nemožno podľa názoru odvolacieho súdu kvalifikovať inak, ako nesprávny úradný postup. Nie je preto správny záver súdu prvého stupňa, že v konaní nebola preukázaná existencia nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci.

Žaloba však napriek tomu nie je dôvodná. Súd prvého stupňa totiž správne vychádzal z toho, že v predmetnej trestnej veci totiž nebolo vznesené obvinenie žiadnej konkrétnej osoby a žalobkyni 3/ ako poškodenej preto nevznikol nárok na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov vyplývajúci z čl. 48 ods. 2 ústavy. Podľa ústavného súdu totiž až vznesenie obvinenia je momentom, ktorý dáva poškodenému v trestnom konaní možnosť uplatňovať si ochranu proti konkrétnemu možnému pôvodcovi svojho poškodenia, a teda z nej robí vec, na prerokovanie ktorej bez zbytočných prietahov má nárok v zmysle § 48 ods. 2 ústavy. Inými slovami, nesprávny úradný postup v predmetnej trestnej veci nemal za následok vznik práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Okrem toho, Ústavný súd SR rozhodnutím z 13.12.2011, sp. zn. III. ÚS 549/2011- 13 odmietol sťažnosť žalobcov vo veci namietaného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v predmetnej trestnej veci s odôvodnením, že žalobkyňa 3/ ako poškodená si nemôže uplatniť nárok na náhradu škody voči obvinenému, pretože obvinenie konkrétnej osoby vznesené nebolo a táto situácia ju vylučuje z možnosti profitovať zo záruk garantovaných čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 48 ods. 2 ústavy. Vo vzťahu k žalobcom 1/, 2/ ústavný súd konštatoval, že v predmetnom trestnom konaní nemali status poškodených. Z toho je zrejmé, že napriek nesprávne úradnému postupu vyšetrovateľov v predmetnej trestnej veci ani jednému zo žalobcov nevznikol nárok na prerokovanie tejto trestnej veci bez zbytočných prietahov, resp. na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote. Odvolací súd dodáva, že žalobcovia v odvolaní uvedené rozhodnutie ústavného súdu nespochybnili.

Možno teda uzavrieť, že napriek nesprávne úradnému postupu vyšetrovateľov v predmetnej trestnej veci žalobcom nevznikol nárok na náhradu škody v zmysle § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., keďže žalobcovia v tejto trestnej veci nemali také postavenie, na základe ktorého by im vznikol nárok podľa § 48 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Ani existencia nesprávneho úradného postupu zo strany vyšetrovateľov preto nemôže mať za následok vyhovieť žalobe.

Súd prvého stupňa napadnutý rozsudok podrobne a presvedčivo odôvodnil a odvolací súd je toho názoru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je v súlade s kritériami uvedenými v § 157 ods. 2 O.s.p. Nie je preto opodstatnená odvolacia námietka žalobcov, že súd prvého stupňa napadnutý rozsudok nedostatočne odôvodnil.

Z toho vyplýva, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Výroky rozsudku súdu prvého stupňa, ktorými bolo konanie zastavené, neboli napadnuté odvolaním a nadobudli právoplatnosť.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1, v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnej žalovanej nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.